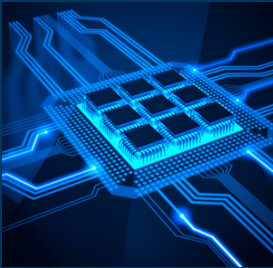

13.04.2025

2

MACHINA

BİLİM HİKAYELERİ

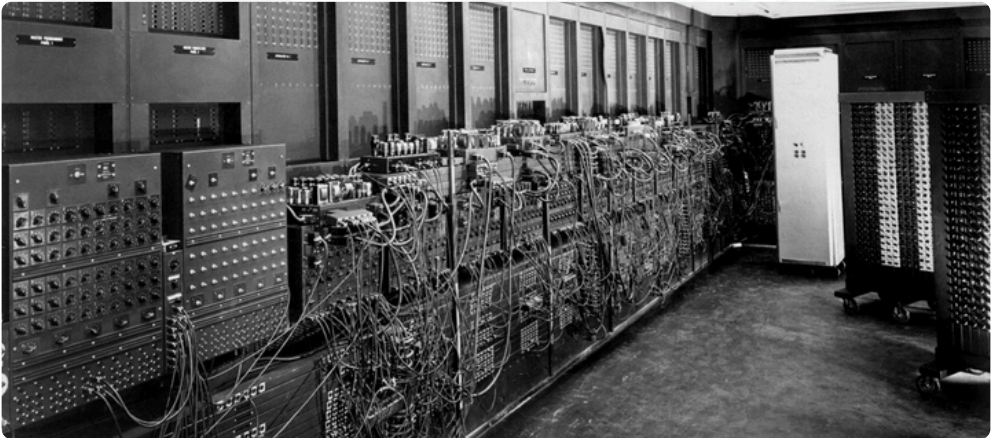

Ali, bilgisayar başında oyun oynarken babası yanına geldi.

“Biliyor musun Ali, senin şu küçük bilgisayarın, eskiden bir oda büyüklüğündeydi ! ” dedi.

Ali şaşkınlıkla, “Bir oda kadar mı ? Ama nasıl ? ” diye sordu.

Babası gülümseyerek, “Gel, sana dünyanın ilk bilgisayarını anlatabilirim,” dedi. Ali hemen sandalyesini çekti ve heyecanla dinlemeye başladı.

Babası anlatmaya başladı : "Dünyanın ilk elektronik bilgisayarı ENIAC, 1945 yılında yapıldı. Ama bugünkü bilgisayarlar gibi küçük ve hafif değildi. Tam 30 ton ağırlığındaydı ve bir oda büyüklüğündeydi !

Ali gözlerini büyüterek, "Ama neden bu kadar büyüktü ? " diye sordu.

Çünkü içinde 18 bin tane vakum tüpü vardı ! Bilgileri işlemek için bunlara ihtiyaç duyuyordu. Ama bu tüpler çok ısınıyor ve sık sık bozuluyordu. ENIAC'ı çalıştırmak için bir odayı dolduran kablolar ve düğmeler vardı.

Yani bilgisayarın ekranı bile yoktu ? " diye merak etti Ali.

Evet, yoktu ! Bilgiler delikli kartlarla giriliyordu. Yani yanlış bir işlem yaptığında geri almak için düğmeye basmak yerine, kartları değiştirmen gerekiyordu.

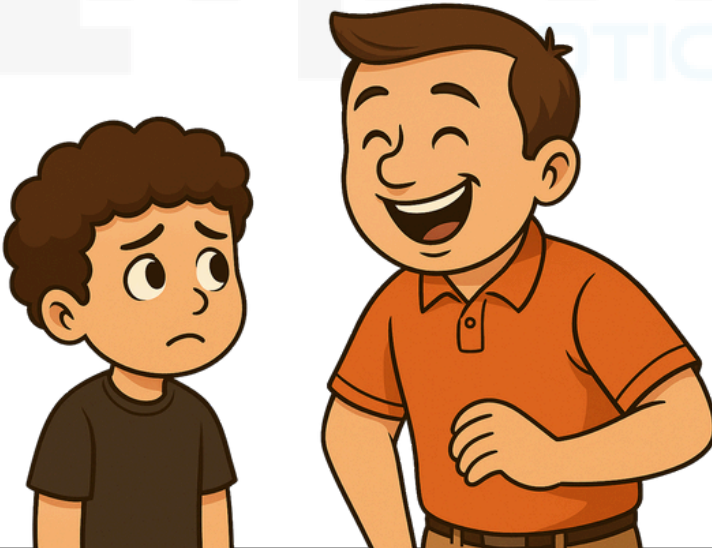
Ali, "Bu kadar büyük ve zor kullanılıyorsa, ne işe yarıyordu ? " diye sordu.

Babası, ENIAC çok hızlı hesap yapabiliyordu. Özellikle askeri hesaplamalar, roketlerin uçuş süresi ve büyük matematik işlemleri için kullanıldı.

Daha önce günler süren hesaplamaları sadece birkaç dakikada yapabiliyordu. Bu yüzden bilim insanları onu çok sevdi!" dedi.

Ali düşündü. "Ama oyun oynayamıyorsak, biraz sıkıcıymış ! "

Babası kahkaha attı. "Evet, o zamanlar bilgisayarlar sadece hesap yapmak için kullanılıyordu. Ama zamanla değişti ! "

"Peki, bilgisayarlar nasıl küçüldü ? " diye sordu Ali.

Babası anlatmaya devam etti: 1950'lerde ve 60'larda, bilim insanları transistör adında küçük parçalar geliştirdi.

Vakum tüplerine göre çok daha küçüktüler ve daha az enerji harcıyorlardı. Bu sayede bilgisayarlar masanın üzerine sığabilecek kadar küçüldü.

Ali başını salladı. "Yani artık odamızda dev bir bilgisayar tutmamıza gerek kalmadı ! "

Aynen öyle ! 1980'lere gelindiğinde, kişisel bilgisayarlar yani PC'ler evlere girmeye başladı.

Bu bilgisayarlarda artık ekran, klavye ve fare vardı. İnsanlar bu bilgisayarlarla yazı yazabiliyor, hesap yapabiliyor hatta oyun bile oynayabiliyordu !

Ali heyecanlandı : "Yani oyunlar bu zamanda mı ortaya çıktı ? "

Babası gülümseyerek başını salladı : "Evet, Pac-Man ve Tetris gibi oyunlar 1980'lerde ortaya çıktı."

" Peki ya şimdi ? " diye sordu Ali. Şimdi bilgisayarlar ne kadar hızlı ?

Bugünkü bilgisayarlar ENIAC'tan milyonlarca kat daha hızlı ! Telefonlarımız bile ondan daha güçlü. Bilgisayarlar artık çok küçüldü. Hatta cebimize sığan akıllı telefonlar bile birer küçük bilgisayar !

Ali telefonuna baktı ve düşündü. "Yani şu küçük telefon, bir zamanlar odalara sığmayan bilgisayardan daha güçlü mü?

Babası gülümseyerek başını salladı. " Kesinlikle !

Bilgisayarlar artık o kadar gelişti ki, uzaya giden roketleri bile yönetiyorlar ! ”

" Peki ya gelecekte bilgisayarlar nasıl olacak ? " diye sordu Ali.

Babası, " Bilgisayarlar daha da küçülecek ve daha hızlı olacak. Belki de bir gün beynimizle kontrol edebileceğimiz bilgisayarlar yapacağız ! " dedi.

Ali heyecanla gözlerini açtı. "Ben de gelecekte bir bilgisayar mühendisi olup harika bir bilgisayar yapabilirim ! "

Babası ona gülümseyerek, "Kim bilir, belki de geleceğin bilgisayarlarını sen icat edeceksin ! " dedi.

Ali, gözleri parlayarak, "O zaman hemen çalışmaya başlamalıyım ! " diye bağırdı ve bilgisayarın başına geçti.